
Έγγραφο συνόδου

B9-0513/2022

21.11.2022

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την έκβαση του εκσυγχρονισμού της Συνθήκης για τον Χάρτη
Ενέργειας
(2022/2934(RSP))

**Anna Cavazzini, Francisco Guerreiro, Saskia Bricmont, Ignazio Corrao,
Piernicola Pedicini, Rasmus Andresen, Sara Matthieu, Mounir Satouri,
Rosa D'Amato, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Jakob G. Dalunde, Alice
Kuhnke, Yannick Jadot, Ernest Urtsun**
εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την έκβαση του εκσυγχρονισμού της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας (2022/2934(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας του 1994 (ΣΧΕ),
  - έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην 33η σύνοδο της Διάσκεψης για τον Χάρτη Ενέργειας (COM (2022)0521),
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Ιουνίου 2022 σχετικά με το μέλλον της πολιτικής διεθνών επενδύσεων της ΕΕ¹,
  - έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τη γνωμοδότηση 2/15 της 16ης Μαΐου 2017 σχετικά με τη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης², την απόφασή του της 6ης Μαρτίου 2018 στην υπόθεση C-284/16 (προδικαστική απόφαση για τη Σλοβακική Δημοκρατία κατά *Achmea BV*)³, τη γνωμοδότηση 1/17 της 30ής Απριλίου 2019 σχετικά με τη συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ του Καναδά και της ΕΕ και των κρατών μελών της⁴, την απόφασή του της 2ας Σεπτεμβρίου 2021 στην υπόθεση C-741/19 (προδικαστική απόφαση για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας κατά *Komstroy LLC*)⁵, και την απόφασή του της 26ης Οκτωβρίου 2021 στην υπόθεση C-109/20 (προκαταρκτική απόφαση για τη Δημοκρατία της Πολωνίας κατά *PL Holdings Sàrl*)⁶,
  - έχοντας υπόψη την «κατ' αρχήν συμφωνία» επί του σχεδίου εκσυγχρονισμένης ΣΧΕ που επιτεύχθηκε στις 24 Ιουνίου 2022,
  - έχοντας υπόψη τη συμφωνία που εγκρίθηκε στην 21η Διάσκεψη των μερών της Σύμβασης-πλασιού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (Συμφωνία του Παρισιού),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 24 Ιουνίου 2022, τα συμβαλλόμενα μέρη κατέληξαν σε κατ' αρχήν συμφωνία για τον εκσυγχρονισμό της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0268.

² Γνωμοδότηση του Δικαστηρίου (ολομέλεια) της 16 Μαΐου 2017, ECLI:EU:C:2017:376.

³ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 6ης Μαρτίου 2018, στην υπόθεση C-284/16, *Δημοκρατία της Σλοβακίας κατά Achmea BV*, ECLI:EU:C:2018:158.

⁴ Γνωμοδότηση του Δικαστηρίου (ολομέλεια) της 30ης Απριλίου 2019, ECLI:EU:C:2019:341.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, στην υπόθεση C-741/19, *Δημοκρατία της Μολδαβίας κατά Komstroy LLC*, ECLI:EU:C:2021:655.

⁶ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως), της 26ης Οκτωβρίου 2021, στην υπόθεση C-109/20, *Δημοκρατία της Πολωνίας κατά PL Holdings Sàrl*, EU:C:2021:875.

- (ΣΧΕ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι το νομικό κείμενο της τελικής συμφωνίας δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί επισήμως, αλλά διέρρευσε τον Σεπτέμβριο του 2022·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Γερμανία, η Γαλλία, η Ισπανία, οι Κάτω Χώρες, η Πολωνία, η Σλοβενία και το Λουξεμβούργο ανακοίνωσαν την απόφασή τους να αποχωρήσουν από τη ΣΧΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ιταλία αποχώρησε από τη ΣΧΕ το 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι και άλλα κράτη μέλη εξακολουθούν να εξετάζουν τη δυνατότητα αποχώρησης από τη ΣΧΕ·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή περιέγραψε τη ΣΧΕ ως «σοβαρό εμπόδιο στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής» στην έκθεσή της του 2022 σχετικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, η οποία εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2022·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει δεσμευτεί μονομερώς να θεσπίσει εξαίρεση για την προστασία των επενδύσεων σε ορυκτά καύσιμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια τέτοια εξαίρεση θα ισχύει από την 15η Αυγούστου 2023 και μόνο για επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν μετά την ημερομηνία αυτή, ενώ για τις επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν πριν από την ημερομηνία αυτή θα εφαρμοστεί 10ετής σταδιακή κατάργηση·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλά συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εκβιομηχανισμένων χωρών υψηλού εισοδήματος, φαίνεται να μην συμμερίζονται το επίπεδο φιλοδοξίας της ΕΕ όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό της ΣΧΕ, παρά το γεγονός ότι όλα έχουν επίσης υπογράψει τη συμφωνία του Παρισιού·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των υποθέσεων επίλυσης διαφορών επενδυτή-κράτους (ΕΔΕΚ) αυξάνεται κάθε χρόνο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΧΕ είναι η πλέον αμφισβητούμενη δικαστικά συμφωνία προστασίας των επενδύσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι βρίσκονται σε εξέλιξη περισσότερες από 40 ενδοενωσιακές υποθέσεις διαιτησίας για επενδύσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε πολλές πρόσφατες περιπτώσεις, τα κανονιστικά μέτρα που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχουν αμφισβητηθεί δικαστικά, γεγονός που επιδεινώνει τον κίνδυνο να επηρεαστεί αρνητικά η ενεργειακή μετάβαση από την αναστολή των κανονιστικών ρυθμίσεων·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παγκόσμιες προσπάθειες για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής απαιτούν ταχεία μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ταχεία κυβερνητική δράση για τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, γεγονός που απαιτεί τον αποκλεισμό των επενδύσεων σε ορυκτά καύσιμα από την προστασία της ΣΧΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη έχουν ακόμα χιλιάδες διμερείς επενδυτικές συμφωνίες (ΔΕΣ), οι οποίες εξακολουθούν να προστατεύουν τις επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα και περιέχουν παρωχημένες διατάξεις και μηχανισμούς που δεν συνάδουν με τις αξίες και τις αρχές του δικαίου της ΕΕ·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διαθέσιμα εμπειρικά στοιχεία δεν έχουν καταδείξει άμεση αιτιώδη σχέση μεταξύ των διεθνών επενδυτικών συμφωνιών και της προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει ήδη εκφράσει τη θέση ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεν θα πρέπει να υπογράφουν ή να κυρώνουν συνθήκες προστασίας

των επενδύσεων που περιλαμβάνουν τον μηχανισμό ΕΔΕΚ·

1. χαιρετίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής να μεταρρυθμίσει τη ΣΧΕ·
2. επικροτεί την πρόθεση της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου να αποκλείσουν τις επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα από την προστασία της ΣΧΕ· εκφράζει, ωστόσο, τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι κανένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν έχει αναλάβει τέτοια δέσμευση· εκφράζει τη λύπη του για τις ευρείες εξαιρέσεις όσον αφορά τις επενδύσεις που σχετίζονται με το φυσικό αέριο, οι οποίες ορίζονται ως σημαντικά επιβλαβείς σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι οι εν λόγω εξαιρέσεις θα μπορούσαν να παρέχουν εκτεταμένη προστασία σε τέτοιες επενδύσεις στο μέλλον·
3. θεωρεί ότι η ευέλικτη προσέγγιση του εκσυγχρονισμένου κειμένου δεν επαρκεί για την ευθυγράμμιση της ΣΧΕ με τη συμφωνία του Παρισιού· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι όλες οι επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα εξακολουθούν να καλύπτονται εξ ορισμού· αποδοκιμάζει το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής έχει επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει νέα ενεργειακά υλικά, όπως το υδρογόνο, η άνυδρη αμμωνία, η βιομάζα, το βιοαέριο και τα συνθετικά καύσιμα, καθώς και νέες δραστηριότητες, όπως οι τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, γεγονός που συνεπάγεται τον κίνδυνο νέοι επενδυτές να εμπλακούν σε υποθέσεις κρατικής διαιτησίας στο πλαίσιο του παλαιού τύπου διαιτησίας ΕΔΕΚ·
4. τονίζει ότι για την ΕΕ η ημερομηνία έναρξης για τα 10 έτη εναπομένουσας προστασίας των υφιστάμενων επενδύσεων σε ορυκτά καύσιμα εξαρτάται από την προσωρινή εφαρμογή της εκσυγχρονισμένης συνθήκης· τονίζει ότι η εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο ως βάση για νέα αιτήματα αν τόσο το κράτος υποδοχής όσο και τα κράτη στα οποία απευθύνεται το αίτημα εφαρμόσουν προσωρινά την εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ· αποδοκιμάζει την έλλειψη σαφήνειας που δημιουργεί αυτή η κατάσταση, καθώς προκαλεί αποσπασματική εφαρμογή και καθυστερήσεις και ενέχει τον κίνδυνο παράτασης της εφαρμογής της μη μεταρρυθμισμένης ΣΧΕ·
5. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι διατάξεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συμφωνία του Παρισιού στην εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ αποτελούν απλώς και μόνο φιλοδοξίες·
6. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι η εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ εξακολουθεί να προβλέπει την εκδίκαση υποθέσεων από ιδιώτες διαιτητές· τονίζει τα σημαντικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι διαιτητές σε επενδυτικές αντιδικίες αγνοούν την πρόθεση του κράτους να προστατεύσει τους στόχους δημόσιας πολιτικής του, ιδίως ως προς τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων ή την προστασία του περιβάλλοντος· τονίζει ότι η εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ δεν προβλέπει μηχανισμό προσφυγής·
7. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι η 20ετής ρήτρα λήξης ισχύος σε περίπτωση εξόδου παραμένει αμετάβλητη στο εκσυγχρονισμένο κείμενο, με αποτέλεσμα οι χώρες που παραμένουν συμβαλλόμενα μέρη της ΣΧΕ να εξακολουθούν να στερούνται τη δυνατότητα να αποχωρήσουν εύκολα από τη συνθήκη σε περίπτωση που οι διαιτητές συνεχίσουν να υπονομεύουν την ικανότητα των κρατών να θεσπίζουν ρυθμίσεις·

8. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ δεν αντιμετωπίζει το κρίσιμο ζήτημα των τεχνικών αποτίμησης, επιτρέποντας τη χορήγηση αποζημιώσεων που υπερβαίνουν κατά πολύ τα ποσά που επενδύονται·
9. σημειώνει ότι η εκσυγχρονισμένη ΣΧΕ δεν έχει λάβει τη στήριξη της ειδικής πλειοψηφίας των κρατών μελών της ΕΕ στο Συμβούλιο, και σημειώνει την κατάρρευση των προσπαθειών εκσυγχρονισμού· απορρίπτει την αναβολή τόσο της ψηφοφορίας επί της απόφασης του Συμβουλίου όσο και της Διάσκεψης του Χάρτη Ενέργειας, η οποία ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας επικίνδυνης κατάστασης αβεβαιότητας· είναι της άποψης ότι ούτε η ΕΕ ούτε τα κράτη μέλη της μπορούν να παραμείνουν συμβαλλόμενα μέρη της ισχύουσας ΣΧΕ λόγω της ασυμβατότητάς της με το δίκαιο της ΕΕ·
10. εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση οκτώ κρατών μελών που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 70 % του πληθυσμού της ΕΕ να αποχωρήσουν από τη ΣΧΕ, και σημειώνει ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η απόφαση αυτή ελήφθη με βάση το αποτέλεσμα της διαδικασίας εκσυγχρονισμού· παροτρύνει την Επιτροπή να προτείνει την αποχώρηση της ΕΕ από τη ΣΧΕ και καλεί το Συμβούλιο να υποστηρίξει μια τέτοια πρόταση· είναι της άποψης ότι το Κοινοβούλιο θα υποστηρίξει την συντονισμένη έξοδο, όταν του ζητηθεί να δώσει τη έγκρισή του· καλεί τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη να εξετάσουν το ενδεχόμενο αποχώρησης από τη ΣΧΕ·
11. επικροτεί το σχέδιο την Επιτροπής για μια συμφωνία μεταξύ των μερών που θα διευκρινίζει ότι η ΣΧΕ και η ρήτρα λήξης ισχύος της δεν εφαρμόζονται, και δεν εφαρμόστηκαν ποτέ, σε ενδοενωσιακό πλαίσιο· καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να κυρώσουν αυτές τις συμφωνίες το συντομότερο δυνατόν παράλληλα με τη διαδικασία κύρωσης για τη συντονισμένη αποχώρηση της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να προσεγγίσει τις χώρες εταίρους και να προτείνει μια δεύτερη συμφωνία που θα επιτρέπει στα εκτός ΕΕ συμβαλλόμενα μέρη της ΣΧΕ, που επιθυμούν να αποχωρήσουν, να αίρουν τη ρήτρα λήξης ισχύος σε αμοιβαία βάση·
12. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συνάψουν πρόσθετη συμφωνία μεταξύ των μερών για την τροποποίηση της σύμβασης για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων και της σύμβασης περί διακανονισμού διαφορών εξ επενδύσεων μεταξύ κρατών και υπηκόων ετέρων κρατών, προκειμένου να διευκρινιστεί ότι τα δικαστήρια της ΕΕ δεν θα εκτελούν ενδοενωσιακές διαιτητικές αποφάσεις βάσει της ΣΧΕ·
13. καλεί τα κράτη μέλη που αποχωρούν από τη ΣΧΕ να τερματίσουν όλες τις ΔΕΣ τους με άλλα συμβαλλόμενα μέρη της ΣΧΕ και να τροποποιήσουν ή να τερματίσουν όλες τις ΔΕΣ που περιέχουν ΕΔΕΚ, προστατεύουν επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα ή περιέχουν παρωχημένα πρότυπα προστασίας·
14. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει ρητά, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο, έναν μηχανισμό μέσω του οποίου τα κράτη θα μπορούν να αφαιρούν πραγματικά από τις συνθήκες τους τη συγκατάθεση για ΕΔΕΚ ή να θέτουν τέρμα στις συνθήκες τους·
15. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στη Γραμματεία

της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών της
Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας.